

Akí sme my? (03.06.2022)

Spevy: 42:1-4; 265: 1-4; 285; 457.

Milí bratia, milé sestry, milí priatelia, dnešný večer sa opäť pozrieme spolu do piesne Božej, ktorú daroval Hospodin Mojžišovi, aby ju napísal pre Boží ľud, aby ju učil, aby bola svedkom proti Božiemu ľudu. Je to zvláštny dar, možno by sme ani nechceli, aby niekto svedčil proti nám, nechceme sa dívať do zrkadla Božieho slova, aby sme nevideli svoju vinu. Ale skúsme sa pozrieť na to z inej strany, zo strany láskavého Pána, ktorý nás sformoval, ktorý nás má rád viac než naši rodičia, lebo je dokonalým Otcom. Túži po vzťahu s nami, nie sme u neho zabudnutí. Je skalou pre nás, chce byť živý s nami a pre nás, nechce zostávať zabudnutý. On nás splodil, ako otec. Vieme, aké to je, keď na nás zabudne blízky človek, vieme, ako ťažko nesieme zabudnutia v našich vzťahoch. Možno preto, lebo ich vnímame ako signál, že s nami ten druhý nechce byť, že o vzťah s nami nestojí.

“Skalu, ktorá ťa splodila, si zanedbal a zabudol si na silného Boha, ktorý ťa sformoval.” “Opomněl jsi Skálu, která tě zplodila, zapomněls na Boha, který tě v bolestech zrodil.”

Hospodin až k bolesti miluje človeka, trpí bolesťami, aby ho zrodil, je Skalou, ktorá dáva život. Istota, ktorá je v ňom, zostáva, nič ju nenaruší, nič s ňou nepohne, nič ju nezmení. Ako skala je istá jeho vernosť, priamosť i spravodlivosť. Hospodin je dokonalý v každom svojom diele. Človeka vyvádza k životu v slobode a tá v sebe nesie i možnosť zanedbať i zabúdať. Láska dáva túto možnosť, až tak verí, až k bolesti sa dáva. Príbeh zachráneného Božieho ľudu je i naším príbehom. Slová Mojžišovej piesne sú zrkadlom i pre nás, svedkom proti nám i oslavou Hospodinovej vernosti a dôslednosti v láske. Necháva sa svojim ľuďom zabudnúť, unesie jeho zanedbávanie a zareaguje ako partner vo vzťahu: „*Řekl: „Skryjem před nimi svoju tvár, uvidím čo bude ich koniec“ (Dt 32,20)*. Keď sa to deje, človek zostáva vtedy ponechaný sám na seba. Je to vlastne opak áronovského požehnania. No Hospodin zostáva Spasiteľom navzdory tomu, že je Bohom skrytým: *“Aj si ty skutočne silný Boh, skrývajúci sa, Boh Izraelov, Spasiteľ” (Iz 45,15)*.

Hospodin hovorí, nezostáva ticho, dáva najavo, že mu nie je jedno, ako jeho ľud na neho reaguje. Zabúdanie a zanedbávanie je vážne, Hospodin túži po ústretovej reakcii na svoju starostlivosť o človeka. Je rozrušený našou nebalosťou a zabúdaním na neho. Túži nám dávať život. Nepáči sa nám Hospodinova skrytosť, chceli by sme ovládať jeho tajomstvá, no nikdy ho nepochopíme úplne. Mojžiš hovorí: *“Skryté veci patria Hospodinovi, nášmu Bohu, a zjavené nám a našim synom až na veky, aby sme činili všetky slová tohto zákona”* (Dt 29, 29). V závere slov o požehnaní a kliatbe počujeme o otvorenej budúcnosti. Hospodin zjavuje svojmu ľudu vzťah zmluvy a tak pozýva do neho aj nás. Na jeho ľude má byť zjavné, že Hospodin mu neodhalil všetko, tiež, že všetko neodhalené je jeho, že u neho sú i všetky skryté veci našich životov. I to, čomu nerozumíme, čo nedokážeme pochopiť, čo nedokážeme dohliadnuť. Toto vedomie nás môže naplniť pokojom i pokorou. Budúcnosť patrí Bohu, jemu skrytá nie je, je ukrytá v ňom. Ale prítomnosť je naša, v nej smieme sledovať, vnímať, snažiť sa porozumieť slovám, ktoré nám Hospodin zjavuje, ako sa nám dáva poznávať. Smieme mu načúvať, počúvať jeho slová. Aj naše deti môžu až naveky. Je dôležité, aby sa tieto slová stali našim životom, aby sa biblické príbehy dotýkali našich príbehov, aby sa stali našimi, aby sme sa v nich našli. Možno sme v nich ukrytí a ani to nevieme. Môžeme sa v nich hľadať. Potrebujeme pamätať na to, ako sa Hospodin zjavoval uprostred svojho ľudu. Nestačí len poznať históriu, príbehy niekoho iného. Pamäť je *“môj príbeh”*, je to minulosť, ktorú učiním časťou svojej identity. *“História je odpoveď na otázku, Čo sa stalo? Pamäť je odpoveďou na otázku, Kto som? Sme tým, čo si pamätáme”*. Jonathan Sacks. Môžeme počúvať zaujímavé slová, úvahy, ale dôležité je urobiť to, čo čítame v úvode Dt 30,1-3.

Aj keď sa Hospodin niekedy stiahne, zostáva nám jeho slovo, ktoré nám pomáha činiť pokánie, vrátiť sa až k Hospodinovi.

A ty si to vezmeš k srdci...a navrátiš se k Hospodinu, svému Bohu, ..navrátí Hospodin , tvůj Bůh, tvé zajaté a slituje se nad tebou a shromáždí tě zase ze všech národů

Vziať si k srdcu to, čo sa nám deje, pomáha vrátiť sa k Hospodinu. Môžeme si slovo čítať a takto sa postupne dostane až do nášho srdca. Slovo si takto zvnútorníme a Hospodin nám skrze svoje slovo bude blízko. Niekedy zažívame momenty, ktoré nás vedú k zúfalstvu. Ale je dôležité

zachovať si v srdci nádej. To je princíp požehnaní a zlorečenia, o ktorom Mojžiš hovorí. Keď trpíme, našou prvou reakciou nemusí byť obviňovanie druhých, ale premýšľanie o sebe, o svojom konaní. Zlé časy nás môžu viesť neustále k obnove. Čím horšie časy, tým väčšia obnova. Je možné vrátiť sa až k Hospodinovi. Je to krok, ktorý uvoľní Božie milosrdenstvo. Náš text nám odkrýva, že Hospodin iba čaká na náš návrat. Nemusíme zostať v našich zajatiach, aj keby sme sa do nich dostali vlastnou vinou. Zajatia môžu byť rôzne, často nás väznia aj naše predstavy, ilúzie a strachy, aj naše túžby. Zajatie je ťažké v tom, že sa z neho sami neviem dostať, ale potrebujeme pomoc. Myslím, že prvou pomocou môže byť práve dobré slovo v pravý čas, ktoré nás nasmeruje, ktoré nám pomôže urobiť prvý krok a dodá nám nádej. Také slovo sme pred chvíľou čítali, môžeme si ho vziať k srdcu. Hospodin nám dôveruje, že to urobíme. Čítame: *A ty si to vezmeš k srdci...a navrátiš se k Hospodinu, svému Bohu, ..navráti Hospodin, tvůj Bůh, tvé zajaté a slituje se nad tebou a shromáždí tě zase ze všech národů.* Tajomstvo návratu je ukryté v načúvaní toho, ku komu sa vraciam. Takto je človek bytostne pripravený ku obnove. Vracanie sa má svoju moc, je to ako mocný impulz, ktorý pohne Hospodina k jednaniu a on dovedie všetkých do spoločenstva k sebe, i keby boli zahnaní i na koniec nebies. Myslím, že podobne sa to deje i medzi nami navzájom. Cesta k obnove nie je v obviňovaní, ale v načúvaní a vracaní sa k sebe navzájom.

Niekedy sa obávame, kde nájsť tie správne slová, nie sme si istí, čo od nás Hospodin chce. No čítame: *Vždyť to slovo je ti velmi blízko, ve tvých ústech a ve tvém srdci, abys je dodržel.* Nie ďaleko, ale blízko, nie nad tvoje sily, ale v твоjich silách, nie v nebesiach, ale v твоjich ústach, nie za morom, ale v tvojom srdci. Opakované „nie“ vystrieda jediné „blízko“, ešte zosílené slovom „veľmi“. Až tak veľmi, že nám vyniká silný kontrast obrovských dialok, na jednej strane a na druhej strane, slova, ktoré je veľmi blízko, pripravené, aby bolo čítané, vyslovované, recitované, aby žilo, aby sa stávalo, aby bolo premýšľané až v srdci. Človek z Božieho ľudu nemá výhovorku, že by na slovo nemal silu, že by mu bolo slovo vzdialené, že by nemal človeka, ktorý by mu z diaľok slovo priniesol. Každý smie porozumieť ceste života, na ktorú nás Boh pozýva. I apoštol Pavel nám slova z knihy Deuteronomium pripomína a zve nás ku spravodlivosti

založenej na viere, ktorá hovorí takto: „Nezaoberaj sa myšlienkou, kto vystúpi na nebo? – aby Krista priviedol dolu.. Čo však hovorí? Blízko teba je slovo, v твоjich ústach a v tvojom srdci; je to slovo viery, ktoré zvestujeme“ (Rím 10, 6.8). „Hospodin bude mať súcit so svojimi služobníkmi, keď uvidí, že ubúda síl, že je koniec so zajatým i so zanechaným“ (Dt 32, 36). Na záver nášho dnešného premýšľania si nechajme znieť slová o nádejnej budúcnosti, ktorá sa otvára aj nám. V závere piesne Mojžiša je vyzdvihnutá Božia jedinečnosť a jedinosť, jeho láska práve vo chvíli nášho konca. „A tak teraz vidzte, ja som to! A niet u mňa nijakého Boha. Ja usmrcujem i oživujem, raním a ja uzdravujem, a niet toho, kto by vytrhol z mojej ruky. Lebo pozdvihujem svoju ruku k nebesiam a hovorím: „Ja žijem naveky“ (Dt 32,39-40). Pozdvihovanie ruky k nebesiam je obrazom prísahy. Pre Hospodinových služobníkov je pripravená súcitná budúcnosť až naveky. Nemusíme sa znepokojovať so svojimi koncami, zajatiami, v ktorých si zúfame, nemusíme strácať nádej, lebo naša budúcnosť nestojí na nás. Smieme žiť vďaka Hospodinovmu slovu: „Pre vás nie je to slovo prázdne, ono je váš život“ (Dt 32, 47a). Amen